

زندگی صحنه‌ی ماکتبی هنر است

هر کسی نغمه‌ی خود خواند و از صحنه رود
صحنه پیوسته به جاست

خُرم آن نغمه‌زن مردم‌پایه یاد

به نام یگانه یزدان پاک

سخن نویسنده

۳ کتاب در یک کتاب! در این کتاب تمامی آنچه برای زبان انگلیسی کنکور نیاز دارید به صورت یکجا ارائه شده است: (۱) زبان انگلیسی دوازدهم؛ (۲) زبان انگلیسی سال دهم و یازدهم؛ (۳) درک مطلب؛ (۴) نکات مهم زبان انگلیسی سال‌های هفتم تا یازدهم؛ (۵) واژه‌نامه کامل

بخش‌های کتاب

کتاب شامل پنج بخش اصلی به شرح زیر است:

- ۱ زبان دوازدهم:** شامل ۳ درس است که در هر درس به ترتیب آموزش گرامر، پرسش‌های گرامر با پاسخ تشریحی، آموزش واژگان، پرسش‌های واژگان با پاسخ تشریحی، آموزش تکنیک‌های درک مطلب، پرسش‌های درک مطلب و کلوزتست با پاسخ تشریحی و آزمون نمونه ارائه شده‌اند.
- ۲ زبان دهم و یازدهم:** درسنامه بسیار کاربردی از گرامر زبان سال‌های دهم و یازدهم، پرسش‌های چهارگزینه‌ای منتخب گرامر و واژگان و پرسش‌های درک مطلب و کلوزتست متناسب با موضوعات دروس زبان سال‌های دهم و یازدهم، جهت مرور عزیزان در بخش دوم کتاب آورده شده است.
- ۳ درک مطلب:** تکنیک‌های برخورد با متون درک مطلب و کلوز به صورت تفکیکی در فصل‌های مختلف کتاب آموزش داده شده و متن‌های تمرینی فراوان داخل فصل‌ها و آزمون‌های نمونه متنوع جهت تمرین داوطلبان گرامی فراهم شده است.
- ۴ ضمیمه:** تمامی نکات مهم زبان سال‌های هفتم تا دوازدهم، کلیه افعال چندکلمه‌ای، اصطلاحات و هم‌آیی‌های کتاب‌های "Prospect" و "Vision" در قالب ۵ ضمیمه در انتهای کتاب گردآوری شده‌اند.

۵ واژه‌نامه: واژه‌نامه جیبی هوشمند کنکور به صورت هدیه همراه کتاب اصلی تقدیم‌تان شده است.

ضمناً فایل صوتی تلفظ تمامی واژگان سال‌های دهم تا دوازدهم در سایت رسمی انتشارات مبتکران (به آدرس: <http://mobtakeran.com/Default.aspx?tabid=4066>) قرار داده شده است.

توضیح هر بخش به شرح زیر است:

بخش اول: زبان سال دوازدهم

آموزش گرامر (Grammar): در این بخش، نکات اصلی و اولیهٔ دروس به طور کامل به همراه تمرینات موضوعی آورده شده است. علاوه بر بدنهٔ اصلی، کادریایی تحت عنوان «نکات تکمیلی» در نظر گرفته شده که مخاطب آنها دانش‌آموزان قوی و علاقه‌مند هستند.

در انتهای هر درس، جدولی با عنوان «جمع‌بندی» ارائه شده که به دانش‌آموزان کمک می‌کند تمام محتوای تدریس شده را خیلی سریع مرور کنند. ناگفته نماند که با توجه به اینکه مطالب تدریس شده در بخش Writing کتاب‌های Vision عملاً به موازات مباحث گرامری هستند، درسنامهٔ آموزشی ارائه شده ما برای بخش گرامر بخش فوق را نیز پوشش داده و با تمرینات تشریحی انتهای درسنامه عملاً فرایند یادگیری این بخش برای دانش‌آموزان کامل خواهد بود. ضمناً در کتاب Vision 3 بخشی به نام "See Also" وجود دارد که زمینهٔ آموزشی آن، عملاً مرتبط با بخش Grammar در زبان انگلیسی است. در بخش «آموزش گرامر»، تمامی این موارد نیز بررسی شده است.

تست‌های چهارگزینه‌ای گرامر: برای تثبیت هرچه بیشتر گرامر، تست‌های سطح‌بندی شده‌ای تألیف شده تا نیاز دانش‌آموزان در آزمون‌های تستی به طور کامل برطرف شود.

معرفی بخش‌های گوناگون این تست‌ها:

● **تست‌های سطح یک:** این تست‌ها تمامی نکات اصلی کتاب درسی را از پایه پوشش می‌دهند. برای فهم کامل درس، حل این پرسش‌ها برای تمامی دانش‌آموزان ضروری است.

● **تست‌های نوادگان شکسپیر Shakespeare:** هدف از تألیف این تست‌ها، ارائهٔ مطالب چالشی برای آن دسته از داوطلبانی است که پایهٔ قوی در زبان انگلیسی دارند و مشتاق یادگیری بیشتر و فهم نکات ریز کتاب درسی هستند.

● **تست‌های مرور:** در دروس دوم و سوم برای مرور مفاهیم گذشته، چند تست از دروس پیشین مطرح شده است تا به کمک آنها دانش‌آموزان بتوانند بعد از وقفه‌ای مجدداً نکات قبلی را دوره کنند.

● **تست‌های کنکور:** آخرین بخش تست‌های گرامر، پرسش‌های کنکور است که به دانش‌آموزان کمک می‌کند با دیدگاه طراحان کنکور هرچه بهتر آشنا شوند. **آموزش واژگان (Vocabulary Organizer):** شاید بارزترین سیاست تألیف کتاب‌های Vision، تأکید بر اهمیت واژگان در یادگیری زبان دوم (اینجا زبان انگلیسی) است. به این ترتیب ما نیز تمامی کلمات کتاب درسی (از مقدمهٔ هر درس گرفته تا لغات مهم کتاب کار) را در قالب جلسات آموزشی پوشش دادیم و با ارائهٔ مثال‌ها، ترکیبات رایج (collocations) و مترادف و متضادها بستری مناسب برای به خاطر سپردن واژگان فراهم کردیم. با توجه به میزان اهمیت لغات و درجه‌بندی آنها، لغات هر درس به ۳ الی ۴ جلسهٔ مطالعاتی تقسیم شده است. ضمناً با توجه به معرفی بخش‌های جدید "Collocations" و "Proverbs" به کتاب سال دوازدهم، تمامی هم‌آیی‌ها و ضرب‌المثل‌های مهم هر درس در انتهای بخش واژگان در قالب جداول آموزشی پوشش داده شده است.

دانش‌آموزان در ابتدا با مطالعهٔ جلسهٔ اول، به لغات اصلی و مهم هر درس مسلط خواهند شد و برای سایر لغات (که البته کم‌اهمیت نیستند) به جلسات مطالعاتی بعدی مراجعه خواهند کرد.

تست‌های چهارگزینه‌ای واژگان: همانند گرامر، برای تسلط هرچه بیشتر روی واژگان، تست‌هایی آماده کردیم تا دانش‌آموزان ضمن تمرین، با بافت درست جملات، کاربردهای رایج هر کلمه و اصول انتخاب گزینهٔ صحیح آشنا شوند.

معرفی بخش‌های گوناگون این تست‌ها:

● **تست‌های سطح یک:** تمامی واژگان مهم کتاب درسی در این قسمت جمع‌آوری شده‌اند. به‌طوری‌که دانش‌آموزان با حل تست‌های این بخش صددرصد بر محتوای اصلی هر درس مسلط خواهند شد.

- تست‌های حاشیه کتاب درسی، صورت تمرینات و کتاب کار: همان‌طور که از عنوان این بخش پیداست، کلماتی که در حاشیه کتاب درسی، صورت تمرینات و کتاب کار معرفی شده‌اند، در این بخش مورد سوال قرار گرفته‌اند و هدف از طراحی این بخش این است که دانش‌آموزان بتوانند دامنه واژگان خود را گسترش دهند تا در فرآیند یادگیری این زبان گام‌های محکم‌تری بردارند.
  - تست‌های نوادگان شکسپیر (Shakespeare): مشابه گرامر، حل این تست‌ها صرفاً برای دانش‌آموزانی توصیه می‌شود که در دو بخش پیشین به تسلط کامل رسیده‌اند. سعی شده است مشتقات مهم و معنی دوم کلمات اصلی درس در قالب این تست‌ها آموزش داده شود.
  - تست‌های مروری: همانند بخش گرامر، از لغات مهم دروس قبلی تست‌هایی طراحی شده است به گونه‌ای که با حل این تست‌ها ذهن دانش‌آموزان می‌تواند اطلاعات گذشته را مرور و بازخوانی کنند.
  - تست‌های کنکور: برای آشنایی هرچه بهتر با نگرش طراحان کنکور، تست‌های کنکور سال‌های قبل در این قسمت منظور گردیده است.
- آموزش تکنیک متن خوانی و کلوز تست:** یکی از مهم‌ترین تکنیک‌های زبان انگلیسی، تکنیک متن خوانی و فهم متون مختلف است. برای این مهم، علاوه بر آموزش جامع تکنیک‌های ذکر شده در کتاب درسی، نکات تکمیلی و تمرینات سطح‌بندی شده تالیف گردیده به طوری که در انتهای هر درس دانش‌آموزان مهارت مورد نظر را به طور کامل فرا بگیرند. در بخش کلوز تست نیز تمرینات متنوع و موازی با سطح متون کتاب درسی گردآوری شده است. در انتهای این بخش انتظار می‌رود دانش‌آموزان بتوانند تست‌های مرتبط با تکنیک‌های تدریس شده در بخش (Reading Comprehension) و کلوز تست آزمون‌های چهارگزینه‌ای را به راحتی پاسخ دهند.
- آزمون جامع:** در انتهای هر فصل یک آزمون جامع بیست و پنج سوالی شامل ۴ سوال گرامر، ۸ سوال واژگان، ۵ سوال کلوز تست و دو متن ۴ سوالی تالیف شده است. با حل این آزمون‌ها دانش‌آموزان هرچه بیشتر با محیط آزمون‌های تستی پیش رو آشنا خواهند شد.

بخش دوم: مرور زبان سال دهم و یازدهم

آموزش گرامر (Grammar) و تست:

ترتیب مطالب در این بخش به شرح زیر است:

- درسنامه آموزشی گرامر زبان سال دهم
- تست‌های آموزشی گرامر زبان سال دهم به همراه پاسخنامه تشریحی
- درسنامه آموزشی گرامر زبان سال یازدهم
- تست‌های آموزشی گرامر زبان سال یازدهم به همراه پاسخنامه تشریحی
- آزمون نمونه از گرامر زبان سال‌های دهم و یازدهم

تست‌های آموزشی واژگان (Vocabulary):

- تست‌های آموزشی واژگان زبان سال‌های دهم و یازدهم به همراه پاسخنامه تشریحی
- آزمون نمونه از واژگان زبان سال‌های دهم و یازدهم

⚠ برای مطالعه واژگان سال‌های دهم و یازدهم، کافی است به واژه‌نامه جیبی همراه کتاب مراجعه کنید.

پرسش‌های کلوز تست و درک مطلب متناسب با موضوعات کتاب‌های درسی زبان دهم و یازدهم

بخش سوم: ضمایم

ترتیب مطالب در این بخش به شرح زیر است:

- ضمیمه ۱: کلیه افعال چند کلمه‌ای کتاب‌های زبان هفتم تا دوازدهم
- ضمیمه ۲: کلیه هم‌آیی‌های (collocations) کتاب‌های زبان هفتم تا یازدهم
- ضمیمه ۳: کلیه اصطلاحات کتاب‌های زبان هفتم تا دوازدهم
- ضمیمه ۴: جداول پیشوند و پسوند‌های مهم
- ضمیمه ۵: فهرست افعال باقاعده و بی‌قاعده زبان انگلیسی

نمونه مطالعه کتاب

⚠ به تجربه ما یک دانش‌آموز کنکوری که سطح متوسطی دارد باید درس زبان را هفته‌ای به طور میانگین ۳ تا ۳/۵ ساعت مطالعه کند. دانش‌آموزان با پایه قوی‌تر می‌توانند اندکی کم‌تر و دانش‌آموزانی که در سال‌های گذشته کم‌تر روی زبان انگلیسی کار کرده‌اند باید مقداری بیش‌تر مطالعه نمایند. اما نکته مهم این است که این میزان مطالعه باید در طول هفته تقسیم شود و مثلاً دانش‌آموز روزی نیم‌ساعت یا یک روز در میان یک ساعت مطالعه زبان داشته باشد. هرگز مطالعه درس زبان را به یک روز در هفته محدود نکنید. زیرا نهایتاً آن روز و روز بعدش روی درس مسلط خواهید بود ولی پس از گذشت زمان، مطالب درسی کاملاً از ذهنتان پاک خواهد شد.

۱ شیوه مطالعه گرامر

- به عقیده ما دانش‌آموز باید برخی از مطالب گرامری مربوط به سال‌های پایه را قبل از شروع به کار روی کتاب دوازدهم مرور نماید؛ مباحثی مثل نقش‌های گرامری (صفت، اسم، قید و...)، ساختار جملات (خبری، سوالی، امری، و...) و زمان‌ها. برای سهولت در این امر، جزوه رایگان مرور پایه در لینک <https://goo.gl/3TZgWR> قرار داده شده است.
- در هر درس ابتدا بخش آموزش گرامر را مطالعه کنید و سؤالات تالیفی آموزشی را بررسی کنید. پس از یکی دو روز به سراغ سؤالات تالیفی مختلط و نیز سؤالات کنکور بروید.

۲ شیوه مطالعه واژگان

- توصیه می‌کنیم در ابتدای سال تحصیلی ظرف دو تا سه هفته، مروری روی لغات سال‌های پایه (هفتم تا یازدهم) داشته باشید.
- سال‌هاست که یادگیری واژگان در قالب لیست‌های بلند که لغات را بدون هیچ‌گونه دسته‌بندی و خارج از متن و مثال، فقط همراه با معادل فارسی ارائه می‌دهند، شیوه‌ای ناکارآمد و مردود شناخته شده است. لذا واژگان هر درس را در سه یا چهار جلسه مطالعاتی که هر کدام ۳۰ تا ۴۰ واژه را پوشش می‌دهند، طبقه‌بندی کرده‌ایم تا مطالعه شما سازمان یافته‌تر شود. تمام معانی مهم هر واژه (حتی معانی خارج از کتاب که در آزمون‌ها مورد توجهند) همراه با مثال‌های کاربردی، مشتقات آن واژه و نیز مترادف یا متضادهای ضروری آن ارائه و دسته‌بندی شده است.
- در مرحله بعد پرسش‌های چهارگزینه‌ای سطح اول و پرسش‌های مربوط به حاشیه کتاب درسی، صورت تمرینات و کتاب کار را صفحه به صفحه بدون گرفتن وقت و با تأکید به بعد آموزشی و سپس سؤالات کنکور را با گرفتن وقت و با تأکید به بعد آزمونی حل و بررسی کنید. در هر نوبت که تست واژگان می‌زنید نهایتاً ۸۰ تا ۱۰۰ تست را

حل و بررسی نمایید. در ضمن حل سؤالات «نوادگان شکسپیر» را فقط به داوطلبان خیلی قوی که دنبال درصد ۹۰ تا ۱۰۰ هستند و نیز داوطلبان کنکور اختصاصی زبان توصیه می‌نماییم.

- یادتان باشد که تنها راه به ذهن سپردن واژگان تکرار، تکرار و تکرار و نیز یادگیری آن‌ها در قالب مثال و جمله است.
- از واژه‌نامه جیبی هوشمند همراه این کتاب برای مرور بیش‌تر در زمان‌های رفت و آمد، ... استفاده کنید.

۳ شیوه مطالعه بخش خواندن

- برخی فکر می‌کنند که برای درک یک متن، تنها شرط لازم، دانستن معنی همه لغات آن است، که دیدگاهی ۱۰۰٪ نادرست است. گاهی ممکن است شما معنی همه لغات متن را بدانید و موضوع آن یا مفاهیم استنباطی آن را نفهمید و گاهی هم ممکن است معنی چندین لغت را ندانید ولی به درک قابل قبولی از متن برسید. پس برای خواندن حرفه‌ای متن نیاز به یادگیری **تکنیک‌های متن‌خوانی** است که در درس‌های مختلف این کتاب به طور تدریجی آموزش داده شده‌اند. احتمالاً می‌دانید که مبحث **متن‌خوانی** در کنکورهای اخیر بسیار پراهمیت شده است به طوری که در آخرین کنکور برگزار شده حدود ۵۰٪ سؤالات را به خود اختصاص داده است.
- توصیه می‌کنیم ابتدا تکنیک آموزش داده شده در بخش آموزش خواندن را مطالعه کنید و سپس با حل و بررسی متن‌ها و Cloze های تمرینی ارائه شده، روی آن تکنیک تسلط پیدا کنید. و بدانید که **تسلط = یادگیری مهارت‌ها + تمرین**. پاسخ‌های تشریحی این بخش حاوی توضیحاتی کاربردی درباره نحوه مطالعه صحیح متن‌ها و شیوه پاسخگویی به مدل‌های گوناگون سؤالات است. توصیه ما این است که **کتاب درک متن انگلیسی به زبان ساده مبتکران** به طور موازی همراه این کتاب کار شود.

۴ آزمون‌های نمونه

- توصیه می‌کنیم بعد از یادگیری کامل بخش‌های قبلی، آزمون نمونه هر درس را در زمان تعیین شده پاسخ دهید و اشکالات به وجود آمده را رفع کنید.

منابع قابل استفاده دیگر

دانش‌آموزان عزیز برای یادگیری و تمرین بیش‌تر روی بحث **متن‌خوانی** که اهمیت فوق‌العاده‌ای در کنکورهای اخیر پیدا کرده است می‌توانند از کتاب **درک متن به زبان ساده و برای تسلط بیش‌تر روی زبان سال‌های دهم و یازدهم، از کتاب‌های پرسش‌های چهار گزینه‌ای زبان دهم و پرسش‌های چهار گزینه‌ای زبان یازدهم** از همین انتشارات استفاده نمایند.

دانش‌آموزان رشته **منحصراً زبان** هم می‌توانند از مجموعه کتاب‌های جامع **زبان تخصصی کنکور** (یک جلد: گرامر - یک جلد: واژگان، اصطلاحات و درک مطلب تخصصی) بهره ببرند.

نکته‌ای برای همکاران و دبیران بزرگوار

گاهی برخی اساتید محترم گالایه می‌کنند که چون این کتاب پاسخ‌نامه تشریحی کاملی دارد، برخی دانش‌آموزانشان پاسخ سؤالات را بدون حل و بررسی لازم، از پاسخ‌نامه نگاه می‌کنند. شیوه مقابله ما مؤلفان کتاب این است که در هر جلسه دو، سه سؤال از هر مبحث را به صلاح و انتخاب خود به طور تصادفی از چند دانش‌آموز پرسش شفاهی می‌کنیم که در این صورت دانش‌آموز متوجه می‌شود باید پاسخگو باشد.

تماس با ما

برای دریافت مطالب آموزشی بیشتر، توصیه‌های مشاوره‌ای، روش‌های مطالعه و رفع اشکال مستقیم رایگان با مولفان می‌توانید به سایت، کانال تلگرام یا صفحه اینستاگرام زیر مراجعه نمایید:

SuccesswithShahabAnari (کانال تلگرام انگیزشی) / Rotbehbartar123 (کانال تلگرام آموزش زبان)

Shahab_Anari

و برادر دلیج‌بار در لایر رخ...

کاش رفع اشکال و تست اینترنتی رایگان (وبینار) با مؤلفان!

از این لینک برای ثبت‌نام رایگان استفاده کنید:

<https://bit.ly/2JtwT3B>

تقدیم به...

شهاب اناری: به کیان و آیدن که هستی ام باخنده قشنگ کودکاژتون در می‌ره.
روزبه شهبانی مقدم: به بهرم الهام که وجود مقدسش برام یه دنیا آرایش میاره.

و در پایان

از تمام مسئولین بزرگوار انتشارات مبتکران به ویژه آقایان **دهقانی، مبین و خاتمی** و سرکار خانم‌ها **صدر و مرادی** به خاطر همکاری همه‌جانبه‌شان تشکر ویژه داریم. همچنین از همکار حروف‌چین مسلط و توانای کتاب، سرکار خانم **حمیده نوروزی** و طراح باسلیقه جلد، سرکار خانم **غزال شهبایی** بسیار سپاسگزاریم. مترجم توانمند و باسواد سرکار خانم **مهديه فرشادجو** زحمات ویژه‌ای برای این مجموعه کشیده‌اند. همچنین از نظرات کارشناسی اساتید توانمند جناب آقای **میرحسین زاهدی** و سرکار خانم **بیبا مهری** (رتبه ۳ کنکور سراسری زبان سال ۹۱) و دانشجوی توانمند جناب آقای **امیرحسین رایگان** (رتبه برتر کنکور سال ۹۶) که با نظرات و پیشنهادات و انتقادات خود به ماکمک شایانی کردند، بسیار ممنونیم. در انتها، سر ارادت به پیشگاه شما خواننده گرامی فرود می‌آوریم و خواهش می‌کنیم دیدگاه‌های سازنده و ارزشمندتان را از ما دریغ نفرمایید.

اگر تلاشگرید، موفق باشید.

دکتر شهاب اناری - مهندس روزبه شهبایی

فهرست

صفحه	عنوان	صفحه	عنوان
کتاب دوازدهم		گزارش پایانه (دهم و یازدهم)	
درس اول		پرسش‌های گرامر دهم	
۸	گرامر	۲۵۵	آموزش گرامر دهم
۴۱	واژگان	۲۷۰	پرسش‌های گرامر دهم
۷۳	خواندن	۲۹۲	آموزش گرامر یازدهم
۹۳	آزمون	۳۰۲	پرسش‌های گرامر یازدهم
درس دوم		۳۱۶	آزمون جامع گرامر دهم و یازدهم
۹۷	گرامر	۳۲۰	پرسش‌های واژگان دهم
۱۲۲	واژگان	۳۲۸	پرسش‌های واژگان یازدهم
۱۴۵	خواندن	۳۹۶	آزمون جامع گرامر دهم و یازدهم
۱۷۰	آزمون	۳۹۹	کلوزتست و درک متن‌های دهم و یازدهم
درس سوم		پرسش‌های کنکور ۱۳۹۸ (نظام جدید).....۴۲۳	
ضمیمه		ضمیمه ۱ (افعال چند کلمه‌ای زبان هفتم تا دوازدهم)	
۱۷۴	گرامر	۴۴۴	
۱۹۸	واژگان	۴۵۲	ضمیمه ۲ (هم‌آیی‌های مهم زبان هفتم تا یازدهم)
۲۳۲	خواندن	۴۵۷	ضمیمه ۳ (اصطلاحات زبان هفتم تا دوازدهم)
۲۵۱	آزمون	۴۵۸	ضمیمه ۴ (پیشوندها و پسوندهای مهم)
		۴۶۱	ضمیمه ۵ (افعال بی‌قاعده و باقاعده)

LESSON

1

SENSE OF APPRECIATION

فهرست LIST OF CONTENTS

▶ Part A: Grammar

۸	آموزش گرامر
۲۱	پرسش‌های گرامر

▶ Part B: Vocabulary

۴۱	آموزش واژگان
۵۴	پرسش‌های واژگان

▶ Part C: Reading

۷۳	آموزش خواندن
۸۲	پرسش‌های خواندن

▶ Part D: Sample Test

۹۳	آزمون نمونه

PART A

GRAMMAR

خوش اومدین!

بچه‌ها سلام! قبل از اینکه درس رو شروع کنیم، بذارین ازتون بخوایم که متن زیر رو بخونین و به بخش‌های پررنگش توجه کنین. به نظرتون وجه مشترک کلمات پررنگ چیه؟

Swimming pools are very popular nowadays, but can you guess when swimming pools **were first built**? Actually, ancient Romans and Greeks built the first swimming pools. As early as 1 B.C., a heated swimming pool **was designed** for a rich Roman. But swimming pools did not become popular until the middle of the 1800s. After the modern Olympic games, swimming pools became even more popular, and now they **are found** all over the world.¹

بله، درست متوجه شدین! این بخش‌های پررنگ یک‌سری فعل مجهول هستن.

در زبان انگلیسی، ما به طرق مختلف می‌تونیم فعل مجهول رو بسازیم. به درسنامه زیر توجه کنین.

Passive Structure / Passive Sentence

جملات مجهول

بحث این درس، بررسی جملات و افعال مجهوله. به دو جمله زیر توجه کنین:

1) Ali broke the window.

علی (شیشه) پنجره را شکست.

2) The window was broken (by Ali).

شیشه پنجره (توسط علی) شکسته شد.

در جمله اول Ali فاعله و در ابتدای جمله اومده؛ در عین حال، علی کننده کار موجود در جمله نیز هست؛ به عبارت دیگه علی شیشه رو شکسته و کننده کار بوده، شیشه مفعوله و کار روی اون انجام گرفته.

اما در جمله دوم the window فاعله و در ابتدای جمله اومده؛ در حالی که شیشه پنجره کننده کار نیست، بلکه کار روی اون انجام گرفته. به عبارت دیگه، window با این که از نظر ساختاری در جای فاعل (اول جمله) به کار گرفته شده، اما در واقع مفعول فعل جمله است (شیشه شکسته شده است). در جمله دوم، کننده اصلی کار (علی) در انتهای جمله در قطعه «by + Ali» اومده.

⚠ به شکل و مفهوم جمله اول، شکل «معلوم» و به شکل و مفهوم جمله دوم، شکل «مجهول» گفته می‌شه. معمولاً در جمله‌های مجهول، **اتفاق و عمل برای ما مهمه** و نه **فاعل** اون عمل!

چند مثال دیگه از جمله مجهول:

This beautiful house **was built by my father** in 1990.

این خانه زیبا توسط پدرم در سال ۱۹۹۰ ساخته شد.

These carpets **are made by children** who work twelve hours a day.

این فرش‌ها به دست بچه‌هایی که ۱۲ ساعت در روز کار می‌کنند درست می‌شوند.

شکل کلی ساختار مجهول

سایر اجزای جمله + (کننده کار + by) + (pp) قسمت سوم فعل + مشتقات فعل to be + فاعل جمله مجهول

مجهول‌ها از مهم‌ترین و پرسوال‌ترین مباحث گرامر کنکور هستن.

۱. امروزه استخرها بسیار محبوب هستند، ولی آیا می‌توانید حدس بزنید استخرها کی برای اولین بار ساخته شدند؟ درواقع، رومی‌ها و یونانی‌های باستان اولین استخرها را ساختند. در اوایل قرن اول پیش از میلاد، یک استخر گرم برای یک رومی ثروتمند طراحی شد. ولیکن استخرها تا اواسط سده ۱۸۰۰ محبوب نشدن. پس از بازی‌های مدرن (امروزی) المپیک، استخرها حتی محبوب‌تر هم شدند و حالا در همه جای دنیا یافت می‌شوند.

کاربرد و دلیل استفاده از ساختار مجهول

۱. وقتی خود عمل برامون مهمه و نه شخص یا عامل انجام دهنده اون:
Those pyramids **were built** around 400 AD.
آن اهرام حدود سال ۴۰۰ میلادی (پس از میلاد) **ساخته شدند**.
Too many books **have been written** about the Second World War.
کتابهای خیلی زیادی در رابطه با جنگ جهانی دوم **نوشته شده است**.
در اینجا خود عمل «ساخته شدن هرمها» و «تالیف کتب» برامون مهمه و نه شخصی که این کارها رو انجام داده، پس از فعل مجهول استفاده می‌کنیم.
۲. وقتی کننده کار رو نمی‌شناسیم یا نمی‌دونیم کی انجام داده:
Every year thousands of people **are killed** on our roads.
هرساله هزاران نفر در جاده‌های ما، **کشته می‌شوند**.
۳. وقتی فاعل خیلی طولانیه، جمله رو ترجیحاً مجهول می‌کنیم و فاعل رو به آخر جمله می‌بریم. مثلاً ببینین:
I **was annoyed** by Mary wanting to tell everybody what to do.
از دست ماری که می‌خواهد به همه بگوید چه کار بکنند، **عصبانی بودم**.
کننده اصلی کار که خیلی طولانیه

ساختار جملات مجهول

شکل افعال مجهول به صورت "to be + pp" است.

۱. فعل "to be" ۹ شکل داره که عبارتین از: am, is, are, was, were, been, be, being, to be. البته در درس ۱ فقط با "am, is, are, was, were, been" کار داریم.
۲. "pp" قسمت سوم فعله که برای افعال با قاعده و بی‌قاعده متفاوته. به شکل دوم و سوم برخی از افعال رایج دقت کنین:
افعال با قاعده:

cook, cooked, cooked

create, created, created

fix, fixed, fixed

افعال بی قاعده:

give, gave, given

take, took, taken

come, came, come

در درس ۱ زبان سال دوازدهم، با ساختار مجهول زمان‌های «حال ساده، گذشته ساده و حال کامل» آشنا می‌شیم. البته در درس ۳ هم مبحث مجهولات ادامه داره و ما درسنامه مربوط به درس ۳ رو در همون درس ارائه می‌دیم.

تبدیل جمله معلوم به مجهول

اگه جمله‌ای معلوم فعل متعدی (گذرا) داشته باشه، می‌تونه مجهول بشه (می‌دونین که افعال لازم (ناگذر) مجهول نمی‌شن).

- ۱) فاعل جمله معلوم رو حذف می‌کنیم. اگر خواستیم کننده اصلی کار مشخص بشه، اون رو به صورت «کننده اصلی + by» در انتهای جمله مجهول میاریم. این امر، اختیاریه.
- ۲) مفعول جمله معلوم رو به عنوان فاعل جمله مجهول^۱ در ابتدای جمله می‌نویسیم. اگه ضمیر بود، اون رو به صورت ضمیر فاعلی می‌نویسیم.
- ۳) فعل جمله رو مجهول می‌کنیم:
الف) فعل جمله معلوم هر زمانی داره، به همون زمان فعل to be رو صرف می‌کنیم و اون رو از نظر شخص و تعداد (مفرد - جمع) با فاعل جمله مجهول تطابق می‌دیم.
ب) بعد از اون قسمت سوم (pp) فعل اصلی رو می‌نویسیم.^۲

Ali broke the window.

فاعل

The window broke (by Ali). (۱) و (۲)

فعل معلوم

The window was broken (by Ali). (۳)

فعل مجهول

 بعضی از دانش‌آموزان سوالات مبحث مجهول‌ها رو سماعی و بدون حفظ کردن فرمول خاصی جواب می‌دن. اگه شما هم سماعی و البته «صحیح» به سوالات مجهول جواب می‌دین، نیازی به حفظ کردن فرمول ندارین.

۱. منظورمون از فاعل جمله مجهول همون نائب فاعله.

۲. بعد از این مرحله، به سایر اجزای جمله دست نمی‌زنیم. توجه کنین که قید حالت معمولاً قبل از pp میاد.

Betty ate dinner rapidly yesterday.

مثال دیگر:

فاعل   مفعول   قید حالت

Dinner ate rapidly yesterday. (۱) و (۲)

↓ قید حالت   فعل معلوم

Dinner was eaten rapidly yesterday. (۳)

↓ قید حالت   فعل مجهول

Dinner was rapidly eaten (by Betty) yesterday. (۴)

قید حالت   pp

ساختار فعل مجهول زمان «حال ساده»

به زمان «حال ساده» و شکل مجهولش در قالب یک مثال دقت کنید:

John sells cars here → مجهول Cars are sold here.

جان اینجا ماشین می‌فروشد. ← ماشین(ها) اینجا فروخته می‌شوند.

Affirmative: حالت خبری

I am sent to Italy.

We are sent to Italy.

You are sent to Italy.

You are sent to Italy.

He/She/It is sent to Italy.

They are sent to Italy.

کافیه بعد از ضمائر یا اسامی مورد نظرمون در حالت اول شخص مفرد "am + pp"، سوم شخص مفرد "is + pp" و در سایر حالات از "are + pp" استفاده کنیم.
مخفف: هر کدام از این ضمائر شکل مخفف هم دارن.

I am → I'm / you are → you're / he, she, it is → he's, she's, it's / we are → we're / they are → they're

Negative: حالت منفی

I am not sent to Italy.

We are not sent to Italy.

You are not sent to Italy.

You are not sent to Italy.

He/She/It is not sent to Italy.

They are not sent to Italy.

مخفف: مثل حالت بالا در اینجا هم می‌تونین از شکل مخفف استفاده کنین فقط در ضمیر اول شخص مفرد "not" مخفف نمیشه.
(یعنی: I'm not, you aren't, she isn't, ...)

Question: حالت سؤالی

Am I sent to Italy?

Are we sent to Italy?

Are you sent to Italy?

Are you sent to Italy?

Is she, he, it sent to Italy?

Are they sent to Italy?

تو این حالت اول فعل کمکی (یعنی is, am یا are) و بعد ضمیر (یا اسم) مورد نظر رو میاریم.

قید زمان حال ساده

always, often, usually, sometimes, seldom (به ندرت), never, every day/week/month/etc, once/twice, three times/etc, on Mondays, ...

Exercise 1. Complete the sentences (Passive Voice). Use *simple present*.

- The blue car ..... every week. (wash)
- The flowers ..... by the gardener every evening. (water)
- In summer, more ice-cream ..... than in winter. (eat)
- Jane ..... to school by her father. (not take)
- Milk ..... in the refrigerator. (keep)

پاسخ:

- is washed / 2. are watered / 3. is eaten / 4. is not taken / 5. is kept

بهترین راه به ذهن‌سپاری قرمبول مجهول زمان‌های مختلف، یادگیری مثال‌های نمونه از اوناست.

ساختار فعل مجهول زمان «گذشته ساده»

به زمان «گذشته ساده» و شکل مجهولش توجه کنید:

I sent the books yesterday. **مجهول** → The books **were sent** yesterday. من دیروز کتاب‌ها را ارسال کردم. ← کتاب‌ها دیروز ارسال شدند.

Affirmative: حالت خبری

I **was sent** to Italy.

You **were sent** to Italy.

He/She/It **was sent** to Italy.

We **were sent** to Italy.

You **were sent** to Italy.

They **were sent** to Italy.

بعد از ضمائر یا اسامی مورد نظرمون در حالت اول و سوم شخص مفرد از ساختار "was + pp" و در سایر حالات از "were + pp" استفاده می‌کنیم.

Negative: حالت منفی

I **was not sent** to Italy.

You **were not sent** to Italy.

He/She/It **was not sent** to Italy.

We **were not sent** to Italy.

You **were not sent** to Italy.

They **were not sent** to Italy.

مخفف: توجه کنید که شکل مخفف "was, were" به صورت "wasn't, weren't" است.

Question: حالت سؤالی

Was I sent a wrong book?

Were you sent a wrong book?

Was she, he, it sent a wrong book?

Were we sent a wrong book?

Were you sent a wrong book?

Were they sent a wrong book?

تو این حالت اول فعل کمکی و بعد ضمیر (یا اسم) مورد نظر رو میاریم.

قیود زمان گذشته ساده

yesterday, last week/month/etc, two weeks/three days/etc ago, in + تاریخ گذشته + (in 1980), ...

Exercise 2. Complete the sentences (Passive Voice). Use *simple past*.

1. My friend Paul ..... in Dallas. (be born)
2. We ..... by our teacher last week. (visit)
3. The film ..... in Hollywood. (not produce)
4. The new shopping centre ..... last year. (build)
5. Hopefully, the keys ..... yesterday. (find)

پاسخ: ▶

1. was born / 2. were visited / 3. was not produced / 4. was built / 5. were found

ساختار فعل مجهول زمان «حال کامل»

زمان «حال کامل» در حالت معلوم و مجهول:

She has finished the work. **مجهول** → The work **has been finished**. او کار را تمام کرده است. ← کار تمام شده است.

Affirmative: حالت خبری

I **have been sent** to Italy.

You **have been sent** to Italy.

He/She/It **has been sent** to Italy.

We **have been sent** to Italy.

You **have been sent** to Italy.

They **have been sent** to Italy.

بعد از ضمائر یا اسامی مورد نظرمون در حالت سوم شخص مفرد از ساختار "has been + pp" و در سایر حالات از "have been + pp" استفاده می‌کنیم. به عبارت دیگر، شکل "to be" که بر سر pp میاد "has been, have been" است.

مخفف: شکل مخفف "has been, have been" به صورت "'s been, 've been" است. (مثل: He's been, I've been)

Negative: حالت منفی

I have not been sent to Italy.

You have not been sent to Italy.

He/She/It has not been sent to Italy.

We have not been sent to Italy.

You have not been sent to Italy.

They have not been sent to Italy.

مخفف: شکل مخفف به ترتیب به صورت "hasn't" و "haven't" است.

Question: حالت سؤالی

Have I been sent a wrong book?

Have you been sent a wrong book?

Has she, he, it been sent a wrong book?

Have we been sent a wrong book?

Have you been sent a wrong book?

Have they been sent a wrong book?

تو این حالت اول فعل کمکی و بعد ضمیر (یا اسم) مورد نظر رو میاریم. در ادامه هم ترکیب "been pp" رو به ضمیر (یا اسم) اضافه می‌کنیم.

قیود زمان حال کامل (ماضی نقلی)

since 1990/etc, for 10 years/etc, recently, so far, already, yet, just ....

Exercise 3. Complete the sentences (Passive Voice). Use *present perfect*.

1. These stories ..... by my friends. (write)
2. My window ..... by my neighbor. (break)
3. The book ..... (not read)
4. .... he ..... by her? (phone)
5. We ..... by them. (not notice)

پاسخ:

1. have been written / 2. has been broken / 3. has not been read / 4. Has - been phoned / 5. have not been noticed

تبدیل جملات سؤالی معلوم به مجهول

اگر جمله سؤالی با فعل کمکی یا با کلمات wh- (غیر از کلمات پرسش فاعلی مثل who یا what) ساخته شده، می‌شه ابتدا جمله رو خبری فرض کرد و تغییرات بخش تبدیل جمله معلوم به مجهول (صفحه ۹) رو اعمال کرد و بعد شکل سؤالی رو در جواب نوشت؛ چند مثال:

Did you wash the dishes?	معلوم: آیا ظرف‌ها را شستی؟
Were the dishes washed?	مجهول: آیا ظرف‌ها شسته شدند؟
Have you opened the door?	معلوم: آیا در را باز کرده‌ای؟
Has the door been opened?	مجهول: آیا در باز شده است؟
Where did you buy the book?	معلوم: آن کتاب را کجا خریدی؟
Where was the book bought?	مجهول: آن کتاب کجا خریده شد؟

! مبحث تکمیلی

(۱) اگر جمله سؤالی با کلمات پرسشی فاعلی مثل who شروع شده، در جمله مجهول who به by whom تبدیل می‌شه؛ مثال:

Who found the key?

معلوم: چه کسی کلید را پیدا کرد؟

By whom was the key found?

مجهول: کلید توسط چه کسی پیدا شد؟

(۲) اگر جمله سؤالی با whom شروع بشه، در جمله مجهول whom به who تبدیل می‌شه؛ مثال:

Whom did you see?

معلوم: تو چه کسی را دیدی؟

Who was seen?

مجهول: چه کسی دیده شد؟

Exercise 4. Change an interrogative sentence into the passive.

1. Where did he find it?
2. Why has she sold it?
3. Do the children play football?
4. Did Alice invite you?
5. Have you finished the work?

۱. مباحث تکمیلی، نکات پیشرفته و خارج از کتاب درسی هستن. دانش‌آموزان قوی و علاقه‌مند بعد از مطالعه بخش‌های اصلی به این مباحث رجوع کنن.

1. Where was it found?
2. Why has it been sold?
3. Is football played by the children? (NOT ~~Do football played by the children?~~)
4. Were you invited by Alice? (NOT ~~Did you invited by Alice?~~)
5. Has the work been finished by you?

همون طور که می بینین، مجهول کردن جملات سوآلی به طور کلی تفاوتی با جملات خبری نداره (غیر از موارد خاص که از بحث ما خارجه). فاعل رو حذف می کنیم، مفعول رو به ابتدای جمله میاریم، فعل رو مجهول می کنیم (to be + pp). نکته مهم فقط اینه که جمله باید شکل سوآلی داشته باشه یعنی فعل کمکی قبل از فاعل قرار بگیره.

Exercise 5. Make the passive form with the *past simple*, *simple present* and *present perfect*.

1. Somebody found the key.
2. I loved that woman.
3. My close friend fixed the computers.
4. They invited Julie and Luke to a party.
5. I have eaten a hamburger.
6. You have not sent the letter.
7. Does your mum pick you up?
8. She pays a lot of money every day.

1. The key was found (by somebody).
2. That woman was loved (by me).
3. The computers were fixed (by my close friend).
4. Julie and Luke were invited to a party (by them).
5. A hamburger has been eaten (by me).
6. The letter has not been sent (by you).
7. Are you picked up (by your mum)?
8. A lot of money is paid (by her) every day.

⚠ در سوالات تستی، چه موقع فعل معلوم بیاوریم چه موقع فعل مجهول؟

یه روش توجه به معنی جمله است. اگه اسم یا ضمیر قبل از جای خالی، کننده فعل بعد از خودش بود، فعل معلوم میاریم، اما اگه اسم یا ضمیر قبل از جای خالی مفعول فعل بعد از خودش بود (عمل فعل روی اون انجام می شد)، فعل مجهول به کار می بریم.

Our teacher ..... the exam papers yesterday. (corrected / was corrected)

The book ..... by Charles Dickens many years ago. (wrote / was written)

▶ پاسخ اولی corrected است (وجه معلوم) چون معلم کننده عمل correct است.

▶ پاسخ دومی was written است (وجه مجهول) چون کتاب مفعول عمل write است.

روش دیگه اینه که بگیم هر وقت بعد از یه فعل متعدی مفعولش نیومده باشه، اون فعل مجهول شده.

مثلاً در سؤال دوم بالا، چون پس از write مفعولش نیومده، این فعل مجهوله. (توجه کنین که Charles Dickens در واقع فاعل وجه معلوم و کننده عمل "write" است.)

⚠ مبحث تکمیلی

۱. برخی افعال دومفعولی هستن؛ مثال:

آن ها داستانی را به من گفتند.

They told me a story.

مفعول ۲ مفعول ۱

این افعال غالباً یه مفعول انسانی (مفعول غیرمستقیم یا همون متمم فارسی) و یه مفعول شیئی (مفعول مستقیم یا همون مفعول فارسی) دارن. پس ۲ شکل مجهول برای آن ها متصوره (یه بار مفعول غیرمستقیم بیاد اول جمله و یه بار مفعول مستقیم).

I was told a story. = A story was told to me.

داستانی به من گفته شد.

شکل اول، یعنی جمله ای که مفعول انسانی به عنوان فاعل جمله مجهول در نظر گرفته شده، رایج تره.

۲. چند فعل دومفعولی:

give	دادن	send	فرستادن	show	نشان دادن	promise	قول دادن
lend	قرض دادن	offer	پیشنهاد دادن	ask	پرسیدن	tell	گفتن
teach	درس دادن	pay	پرداختن	buy	خریدن	sell	فروختن

به چند مثال توجه کنید:

I was given two hours to make my decision.

به من دو ساعت وقت داده شد تا تصمیم بگیرم.

Have you been shown the new machine?

آیا ماشین جدید به تو نشان داده شده است؟

۳. فعل be born (متولد شدن) یک فعل مجهول است و غالباً در زمان گذشته به کار می‌ره؛ مثال:

کجا متولد شدی؟

{ Where were you born?

I was born in Chicago.

من در شیکاگو متولد شدم.

۴. اگر فاعل جمله معلوم انسان باشد در انتهای جمله مجهول همراه با حرف اضافه by می‌تونه بیاد ولی اگر غیر انسان باشد (خصوصاً ماده باشد) همراه with یا in به کار می‌ره؛ مثال:

A stone hit him.

سنگی به او برخورد کرد (معلوم).

He was hit with a stone.

او توسط سنگی زده شد (مجهول).

I saw that the streets were covered in snow.

دیدم خیابان‌ها از برف پوشیده شدند.

بعضی وقت‌ها فاعل در جمله مجهول همراه by نیست. به جای to به کار می‌ره: People know him. $\xrightarrow{\text{مجهول}}$ He is known to people.

۵. قید حالت در جملات مجهول قبل از pp میاد؛ مثال:

The parents dressed the little girl properly.

پدر و مادر لباس مناسبی به دخترک پوشاندند (معلوم).

The little girl was properly dressed.

دخترک به طرز مناسبی لباس پوشانده شد (مجهول).

۶. اگر فعلی که مجهول می‌کنیم حرف اضافه داره، در جمله مجهول حرف اضافه رو در کنار فعل مجهول میاریم و اون رو جدا نمی‌کنیم؛ مثال:

I must write to my sister.

من باید به خواهرم نامه بنویسم.

My sister must be written to.

باید به خواهرم نامه نوشته شود.

۷. بعضی وقت‌ها در جملات مجهول به جای فعل to be از فعل to get استفاده می‌شه (غالباً در محاوره)؛ مثال:

They didn't know the way and got lost.

آن‌ها راه را بلد نبودند و گم شدند.

Wash yourself. $\rightarrow$ Get washed.

فعل get برای مجهول کردن جملات امری هم به کار می‌ره:

۸. جمله معلوم زیر به دو شکل ذکر شده می‌تونه مجهول بشه:

People say he is very rich. (معلوم)

مردم می‌گویند او خیلی ثروتمند است.

It is said that he is very rich. (مجهول)

گفته می‌شود که او خیلی ثروتمند است.

He is said to be very rich. (مجهول)

افعال مهم دیگه‌ای که مثل say در مثال‌های بالا عمل می‌کنن know، think، believe و consider هستن.

جمع‌بندی مجهولات

زمان‌های ساده	am is are was were	+	pp
زمان حال کامل	have has	+	been + pp

جدول شکل مجهول فعل‌ها

زمان حال ساده	فاعل	حال ساده	مفعول/کننده اصلی کار
معلوم	I	eat	the cake.
مجهول	The cake	is eaten	by me.
زمان ماضی ساده	فاعل	ماضی ساده	مفعول/کننده اصلی کار
معلوم	I	ate	the cake.
مجهول	The cake	was eaten	by me.
زمان ماضی نقلی	فاعل	ماضی نقلی	مفعول/کننده اصلی کار
معلوم	I	have eaten	the cake.
مجهول	The cake	has been eaten	by me.

در سوالات تستی، وقتی گزینه مجهول در بین گزینه‌ها موجوده، معمولاً پاسخ سوال هم ساختار مجهول داره (معمولاً و نه همیشه).

Tag Questions

دنباله سوالی

به جمله‌های پرسشی زیر نگاه کنید! چرا بعد از جمله خبری اول (جمله پایه)، از به جمله پرسشی استفاده شده؟ هدف گوینده برای استفاده از جمله دوم (پرسشی) چیست؟

Jack **is** from Spain, **isn't** he?   چک اهل اسپانیاست، نیست؟

Mary **can** speak English, **can't** she?   ماری می‌تواند انگلیسی صحبت کند، نمی‌تواند؟

They **aren't** funny, **are** they?   آنها خنده‌دار نیستند، هستند؟

He **shouldn't** say things like that, **should** he?   او نباید چنین چیزهایی بگوید، مگر نه؟

Alison **likes** tennis, **doesn't** she?   الیسون تنیس دوست دارد، ندارد؟

خوب! اگر دقت کرده باشید هر کدام از این جملات مفاهیمی مثل درخواست تایید، تاکید روی موضوعی، عدم اطمینان از موضوعی و ... رو منتقل می‌کنن. به بخش دوم، که بخش پرسشیه می‌گیم "tag question" یا همون «دنباله سوالی». برای اینکه بهتر متوجه ساختار بشین، به ادامه توضیحات توجه کنید.

ساختار

دنباله‌های سوالی ساختارهای مختلفی دارن. اما این ساختارها از جمله خبری قبلشون الگو می‌گیرن. یعنی بر اساس اینکه جمله خبری منفی، مثبت، با فعل کمکی، بدون فعل کمکی و ... باشه، دنباله سوالی متفاوت می‌شه. ضمناً هر دنباله سوالی از به فعل کمکی و به ضمیر فاعلی ساخته می‌شه. مترادف اون در زبان فارسی اغلب عبارت «مگر نه» است (به جز برخی استثنائات که در مباحث تکمیلی به اون می‌پردازیم). به جدول زیر نگاه کنید تا ۳ ساختار اصلی دنباله‌های سوالی رو بهتر متوجه بشین:

دنباله سوالی	Tag Question	جمله پایه	Main Clause
۱	دنباله سوالی برای جمله پایه مثبت همراه با فعل کمکی، مدال یا to be haven't you? shouldn't you? aren't they? aren't they?	۱	جمله پایه مثبت با فعل کمکی، مدال یا to be You have done your homework, You should see a doctor, They are working on a new project, They are teachers,
۲	دنباله سوالی برای جمله پایه منفی همراه با فعل کمکی، مدال یا to be does she? are you? have they? did you? is it?	۲	جمله پایه منفی با فعل کمکی، مدال یا to be She doesn't care about him, You aren't writing a new book, They haven't found the solution, You didn't visit the museum, The weather isn't warm,
۳	دنباله سوالی برای جمله پایه مثبت بدون فعل کمکی یا مدال doesn't he? didn't she?	۳	جمله پایه مثبت بدون فعل کمکی یا مدال He works hard, She came late,

اگر جمله اصلی مثبت، دنباله سوالی منفی و برعکس.

۱. به افعالی مثل can, could, will, would, may, might, must, shall, should, ... (Modal Verbs) می‌گن.

نکات مهم دنباله سوالی:

۱. در دنباله سوالی، فقط از ضمیر فاعلی استفاده می‌کنیم، نه اسم.

۲. دقت کنید که دنباله سوالی منفی در حالت عادی حتماً به صورت مخففه. یعنی جمله زیر غلطه:

You **should** study more, **should not you?** (or ..., **should you not?**)

۳. همون‌طور که می‌بینیم، اگر جمله اول مثبت باشه، دنباله سوالی منفی و اگر جمله اول منفی باشه، دنباله سوالی مثبت می‌شه.^۱

Are you the new secretary, **aren't you?**

۴. توجه کنید که دنباله سوالی بعد از جمله خبری امکان‌پذیره و نه جمله سوالی. یعنی جمله مقابل غلطه:

۵. دنباله سوالی برای جملات پایه میاد (نه پیرو). البته اگر جمله پایه دارای ضمیر فاعلی "I" و افعالی مثل:

"believe, feel, know, think, suppose, (am) sure, (have) heard"

باشه، دنباله سوالی برای جمله پیرو میاد.^۲ تشخیص این دو جمله هم از هم راحت! جمله پایه معمولاً ربط‌دهنده نداره و معنای کامله، اما جمله پیرو معمولاً یکی از ربط‌دهنده‌ها^۳ رو همراه خودش داره و معنای ناقصی رو منتقل می‌کنه. به مثال‌های زیر توجه کنید:

I've heard (that) he is sick, isn't he? (NOT ..., **haven't I?**) (صفحه ۳۲ کتاب درسی دوازدهم)

شنیده‌ام او بیمار است، نیست؟

جمله پیرو

If you were rich, you would help us, wouldn't you?

اگر ثروتمند بودی، به ما کمک می‌کردی، نمی‌کردی؟

جمله پیرو

جمله پایه

۶. اگر جمله پایه کلمات منفی مثل no, nothing, few, little, no one, never, hardly, ... داشته باشه، دنباله سوالی باید مثبت باشه! (چرا؟ چون خود این کلمات مفهوم جمله رو منفی می‌کنن.)

It's **no** good, is it? (NOT **isn't it?**)

هیچ خوب نیست، هست؟

You **never** say what you're thinking, do you? (NOT **don't you?**)

تو هیچ‌وقت نمی‌گویی به چه فکر می‌کنی، می‌گویی؟

It's **hardly** rained at all this summer, has it? (NOT **hasn't it?**)

اصلاً این تابستان به ندرت باران باریده، این‌طور نیست / نه؟

۷. اگر جمله اصلی، فعل کمکی یا to be داره، در دنباله سوالی همون فعل کمکی میاد. ولی اگر فعل کمکی نداره باید از do/does/did استفاده کرد
اگر جمله اول با there شروع شود، دنباله سوالی هم حاوی there خواهد بود، مثال:

There was a large crowd, **wasn't** there?

آنجا جمعیت زیادی بود، نبود؟

اگر جمله اول با this یا these شروع شده باشه، ضمیر مناسبشان به ترتیب that و those می‌باشد.

That film was boring, **wasn't** it?

آن فیلم کسل‌کننده بود، نبود؟

These are beautiful flowers, **aren't** they?

این‌ها گل‌های زیبایی هستند، نیستند؟

۸. به کاربردهای فعل "have" دقت کنید:

۱) به معنای «داشتن»: که در این صورت هم کمکی به حساب میاد هم اصلی:

Oliver **has** a lot of friends, **doesn't/hasn't** he?

الیور دوستان زیادی دارد، ندارد؟

She never **has** the time to rest, **has/does** she?

او هرگز وقت استراحت کردن ندارد، مگر نه؟

۲) به عنوان فعل کمکی: در این حالت قبل از p.p به کار می‌ره:

You **had met** him before this evening, **hadn't** you?

تو او را قبل از بعدازظهر امروز دیده بودی، اینطور نیست؟

Exercise 6. Put in the correct question tags.

1. She is collecting stickers, ...?
2. We often watch TV in the afternoon, ...?
3. You have cleaned your bike, ...?
4. John and Max don't like maths, ...?
5. Peter played handball yesterday, ...?
6. They are going home from school, ...?
7. Mary didn't do her homework last Monday, ...?
8. He could have bought a new car, ...?
9. Kevin will come tonight, ...?
10. Mr. Pritchard has been to Scotland recently, ...?

۱. در دنباله سوالی، حالت‌هایی هم داریم که جمله پایه و دنباله سوالی هر دو مثبت و منفی باشند، اما این موارد در کنکور مطرح نمی‌شن.

۲. مثلاً در جمله زیر دنباله سوالی برای جمله پایه میاد چون فعل "tell" جزء اون دسته‌ای که معرفی کردیم نیست:

I told you (that) everything would be all right, didn't I?

۳. ربط‌دهنده‌ها: when, while, as, after, before, that, if, although, ...

1. isn't she? / 2. don't we? / 3. haven't you? / 4. do they? / 5. didn't he? / 6. aren't they? / 7. did she? / 8. couldn't he?
9. won't he? / 10. hasn't he?

کاربردها

۱. وقتی می‌خواهیم تأیید موضوعی رو بگیریم، نظر مثبت (توافق) طرف صحبتمون رو بشنویم و یا درخواست چیزی رو بکنیم:
You **want** to come with me, **don't** you? تو می‌خواهی همراه من بیایی، نمی‌خواهی؟
You **can** swim, **can't** you? تو می‌توانی شنا کنی، مگر نه؟
You **don't** know where the boss is, **do** you? شما نمی‌دانید رئیس کجاست، می‌دانید؟
That film **was** fantastic, **wasn't** it? آن فیلم شگفت‌انگیز بود، نبود؟
You **wouldn't** have a cigarette, **would** you? شما سیگار نمی‌خواهی، اینطور نیست؟
۲. وقتی می‌خواهیم صحت اطلاعاتی که داریم رو چک کنیم:
The meeting's tomorrow at 9 am, **isn't** it? جلسه فردا ساعت ۹ است، نیست؟
The shops **don't** open till 9:30, **do** they? مغازه‌ها تا ساعت ۹:۳۰ باز نمی‌کنند، می‌کنند؟
You **won't** go without me, **will** you? تو بدون من نمی‌روی، می‌روی؟

مبحث تکمیلی

۱. به کاربرد YES و NO در جواب دنباله سوالی دقت کنید:

- You're **not** going out today, **are** you? { **Yes.** (=Yes, I am going out)
No. (= No, I am not going out)
They **will** play football today, **won't** they? { **Yes.** (=Yes, they will)
No. (= No, they won't)

۲. اگر فاعل جمله اول something, anything, nothing یا باشد، در دنباله سوالی ضمیر it و اگر everyone, everybody, anybody, nobody, someone, somebody یا باشد، ضمیر they به کار می‌بریم؛ مثال:

- Nothing** can stop us now, can **it**? هیچ چیزی نمی‌تواند حالا جلوی ما را بگیرد، اینطور نیست؟
Nobody phoned while I was out, did **they**? وقتی بیرون بودم هیچ کسی زنگ نزد، زد؟
Everybody was present, weren't **they**? همه حاضر بودند، مگر نه؟

۳. از آن جایی که شکل مخفف I? amn't وجود ندارد، به جای آن از I? aren't استفاده می‌کنیم. (شکل رسمی I am not? هم ممکنه اما امروزه چندان رایج نیست):

- I'm late, **aren't** I? دیر کردم، مگر نه؟

۴. دنباله سوالی مناسب برای جملات امری will you? است (البته can't you, can you, would you, won't you و could you هم صحیح ولی در امتحانات will you? رو در نظر بگیرین؛ مثال:

- Open** a window, **will** you? لطفاً یک پنجره را باز کن، ممکن است؟
در صورتی که جمله امر نوعی تعارف یا دعوت باشه won't you استفاده می‌شه:
Come in, **won't** you? تشریف بیاورید داخل، نمی‌آیید؟

۵. برای **let's** دنباله سوالی مناسب shall we? خواهد بود. مثال:

- Let's go swimming, **shall** we? بیا بیاید برویم شنا، موافقت؟

اما توجه کنید که طبق قاعده جملات امری دنباله‌های سوالی Let us به صورت will you? است. (چون یک جمله امریه: به ما اجازه بده).

- Let us go to the cinema tonight, **will** you? اجازه بده امشب به سینما برویم، می‌دهی؟

۶. آهنگ کلام (intonation) در بحث دنباله‌های سوالی هم مطرحه. در حالت کلی اگر نیت طرح پرسش صرفاً برای گرفتن یه تأیید باشه (از جواب مطمئن هستیم) آهنگ صدای گوینده در دنباله سوالی به سمت پایین (falling) و در صورتی که نیازمند یه جواب قاطع باشیم (از جواب مطمئن نباشیم) آهنگ صدای گوینده در دنباله سوالی به سمت بالا (rising) خواهد بود. در مثال ۱ آهنگ دنباله سوالی به سمت بالا و در مثال ۲ به سمت پایین:

The meeting's at four o'clock, **isn't** it?

جلسه ساعت ۴ است، نیست؟

It's a beautiful day, **isn't** it?

روز قشنگی است، اینطور نیست؟

۷. به دنباله‌های سوالی بعد از I think/ I suppose توجه کنید:

I think he's Norwegian, isn't he?

من فکر می‌کنم او اهل نروژ است، اینطور نیست؟

I suppose you are hungry, aren't you?

گمانم گرسنه هستی، نیستی؟

جمع‌بندی دنباله‌های سوالی

Tag Questions

- (a) Jack **can** come, **can't** he?
(b) Fred **can't** come, **can** he?

دنباله‌های سوالی برای گرفتن اطلاعات، چک کردن صحت اطلاعات، تأیید موضوعی و ... استفاده می‌شن.

AFFIRMATIVE SENTENCE + NEGATIVE TAG

Mary is here,	isn't she?
You like tea,	don't you?
They have left,	haven't they?

NEGATIVE SENTENCE + AFFIRMATIVE TAG

Mary isn't here,	is she?
You don't like tea,	do you?
They haven't left,	have they?

درسنامه Writing

حروف ربط همپایه‌ساز Coordinating Conjunctions

لطفاً متن زیر رو بخونین. کلمات پررنگ چه نقشی دارن؟ جملات قبل و بعد این کلمات چه ارتباطی با هم دارن؟

Yesterday, I felt more energetic than I had in a while, **so** I thought that I would be able to go for a hike. I ate breakfast, **and** I packed my bag. It had been a sunny day, **but** suddenly the weather changed to rain. In situations like this, there are two choices. We can keep on going, **or** we can go back home. I chose the first, because I had nothing to do at home.^۱

احتمالاً همتون متوجه شدین. کلمات ربط همپایه‌ساز "and, so, but, or" کلماتی هستن که دو جمله مستقل (independent clauses) رو به هم وصل می‌کنن.

تعریف ربط‌دهنده

در زبان انگلیسی، گاهی وقت‌ها، نیاز داریم بین جملات مستقل از هم ارتباط معنایی برقرار کنیم. این ارتباط به وسیله ربط‌دهنده (conjunction) صورت می‌گیره. جملات زیر رو ببینین. کلمات پررنگ ربط‌دهنده هستن و هر کدوم معنای مخصوص به خودشون رو دارن.

I'll phone you **when** I get home.

وقتی برسم خانه به تو زنگ خواهم زد.

I will eat broccoli **after** I eat this cookie.

بعد از این که این شیرینی را بخورم، بروکلی می‌خورم.

They arrived **while** we were having dinner.

آنها وقتی ما داشتیم شام می‌خوردیم رسیدند.

She had to go, **so** she called a friend to drive her.

او باید می‌رفت، **برای همین** با دوستی تماس گرفت تا او را با ماشین برساند.

I really want to go to work, **but** I am too sick to drive.

من واقعاً می‌خواهم بروم سرکار، **ولی** برای رانندگی کردن حالم خیلی بد است.

We can go to watch a movie, **or** we can get something to eat.

می‌توانیم برویم یک فیلم ببینیم **یا** می‌توانیم چیزی برای خوردن بخریم.

۱. دیروز، بعد از مدت‌ها احساس کردم بیشتر انرژی دارم، بنابراین فکر کردم بتوانم برای پیاده‌روی بیرون بروم. صبحانه خوردم، و کیفم را بستم. روزی آفتابی بود، اما ناگهان هوا رو به باران تغییر کرد. در همین مواقعی، دو انتخاب وجود دارد. می‌توانیم به رفتن ادامه دهیم، یا می‌توانیم به خانه برگردیم. من اولی را انتخاب کردم چون در خانه هیچ کاری برای انجام دادن نداشتم.

John bought a pair of new shoes, **and** he wore them to a party. جان یک جفت کفش جدید خرید، و آن را در یک مهمانی پوشید.

Viruses are different from bacteria, **because** they cannot live on their own. ویروس‌ها با باکتری‌ها فرق دارند، چون نمی‌توانند به تنهایی زندگی کنند.

همون‌طور که می‌بینین، هرکدام از این ربط‌دهنده‌ها، معنی خاصی دارن. ربط‌دهنده‌ها مفاهیمی مثل «تضاد، اطلاعات اضافی، مقایسه، علت و معلول و ...» رو منتقل می‌کنن.

کاربرد و معنای so, and, or, but

کلمات ربط همپایه‌ساز بر اساس معانی که دارن به چند دسته تقسیم می‌شن. در درس ۱ کتاب درسی دوازدهم ما با ۴ کلمه ربط آشنا می‌شیم:

۱. and: از این حرف ربط برای اضافه کردن اطلاعات بیشتر به جمله مستقل اول استفاده می‌کنیم.

I get up early in the morning, **and** I make an omelet for myself. من صبح زود بلند می‌شوم و برای خودم املت درست می‌کنم.

We went to the park yesterday, **and** we had a wonderful time. دیروز به پارک رفتیم و اوقات بسیار خوبی داشتیم.

همون‌طور که می‌بینین، حرف ربط "and" دو عمل مشابه یا متوالی رو به هم وصل می‌کنه. توجه کنین که هر دو جمله قبل و بعد از "and" مستقل هستن و به خودی خود معنای جداگونه‌ای دارن. برای اینکه بهتر متوجه بشین، حرف ربط رو حذف کنین و دوباره به جملات نگاه کنین.

I get up early in the morning. I make an omelet for myself. دو جمله کامل بدون حرف ربط که هر دو معنای مستقل دارن!

۲. but: این حرف ربط مفهوم تضاد و مغایرت رو ایجاد می‌کنه:

The book was boring, **but** Tom had to read it. کتاب کسل‌کننده بود ولی تام مجبور بود آن را بخواند.

Behnam's family went to the zoo last week, **but** they did not enjoy it. خانواده بهنام هفته پیش به باغ‌وحش رفتند، ولی لذتی از آن نبردند.

۳. or: برای بیان دو انتخاب کاملاً متمایز از هم به کار می‌ره:

You should do your homework, **or** you should wash the dishes. تو باید تکالیفت را انجام دهی، یا ظرف‌ها را بشویی.

He can buy the book, **or** he can borrow it from the library. او می‌تواند کتاب را بخرد، یا می‌تواند آن را از کتابخانه امانت بگیرد. عملاً انتخاب هر دو موقعیت امکان‌پذیره و فرق آنچنانی هم با هم ندارن.

۴. so: این حرف ربط برای بیان نتیجه استفاده می‌شه. به عبارت دیگه، جمله ساده اول دلیل جمله ساده دومه. مثال‌ها رو ببینین:

Maria was thirsty, **so** she drank some water. ماریا تشنه بود، بنابراین مقداری آب نوشید.

It was cold outside, **so** I put on a sweater. بیرون سرد بود، بنابراین یک سوئیشرت پوشیدم.

وجه مشترک این ۴ ربط‌دهنده اینه که در جملات مرکب، قیلسون ویرگول قرار می‌دیم. توجه کنین که این ربط‌دهنده‌ها کاربردهای دیگه‌ای هم دارن که ارتباطی به جملات مرکب نداره پس این نکته برای اون موارد صادق نیست.

⚠ این کلمات ربط همپایه‌ساز لزوماً جملات کامل رو بهم وصل نمی‌کنن. بلکه می‌تونن کلمات یا عبارات رو هم وصل کنن. در واقع ۲ حالت زیر رو داریم:

۱. اتصال دو جمله کامل و مجزا:

When I get home, the dog is on the sofa, **and** the cat is on the bed. وقتی می‌رسم خانه، سگ روی کاناپه است و گربه روی تخت.

۲. اتصال دو عنصر گرامری یکسان:

My hat's great: it has flowers **and** a ribbon. کلاه من فوق‌العاده است: (رویش) گل و یک روبان دارد.

💡 ضمناً این کلمات می‌تونن بیش از دو عبارت/جمله رو بهم وصل کنن:

What I do when I get home is watch TV, cook supper **and** go to bed. کاری که وقتی می‌رسم خانه انجام می‌دهم این است، تلویزیون می‌بینم، شام می‌پزم و به رختخواب می‌روم.

در این حالت اولاً ویرگول قبل از "and" اختیاریه. ثانیاً افعال مورد استفاده با هم موازی هستن، یعنی همگی به صورت مصدر، یا همگی به صورت -ing و ... در میان. یعنی شکل زیر نادرسته:

~~What I do when I get home is watch TV, cooking supper **and** going to bed.~~

به مثال دیگه:

I enjoyed sitting at the window, reading a book **and** drinking tea. از اینکه کنار پنجره بنشینم، کتاب بخوانم و چای بنوشم لذت می‌بردم.

مبحث تکمیلی

در جملات مرکب، می‌تونیم نهاد جمله ساده دوم رو به قرینه حذف کنیم. البته این در حالی‌ه که نهادهای هر دو جمله ساده یکی بشه. در حالت حذفی، نیازی به ویرگول نداریم:

John bought a pair of new shoes, **and** he wore them to a party. (=John bought a pair of new shoes **and** wore them to a party.)

Lydia liked her new house, **but** she didn't like the front yard. (=Lydia liked her new house **but** not the front yard.)

We can go to watch a movie, **or** we can get something to eat. (=We can go to watch a movie **or** get something to eat.)

توجه کنین که جمله جدید (هر یک از جملات داخل پرانتز) یه جمله ساده محسوب می‌شه.

Exercise 7. Complete the following sentences with *and*, *so*, *or* & *but*. (Some have more than one possible answer.)

1. My mother doesn't like fast food, ... she doesn't eat any.
2. I go out tonight, ... I take a rest.
3. Saeed studied hard for the exam, ... he passed it.
4. My English class is really enjoyable, ... I have a lot of homework.
5. Kate saw Sofi, ... she didn't speak to her.
6. I don't mind what we do tonight. We can go bowling, ... we can watch a movie."
7. Susan has a pink dress, ... she never wears it.
8. He eats macaroni, ... he won't eat cheese.
9. I wanted to go late, ... she wanted to go on time.

پاسخ:

1. so & and / 2. or / 3. so & and / 4. but / 5. but / 6. or / 7. but / 8. but / 9. but

جمله مرکب	کاربرد ربط‌دهنده
The problem was confusing, but Tom could solve it.	بیان تضاد
I get up early in the morning, and I make an omelet for myself.	بیان اطلاعات اضافی
You should read this book, or you should cook a meal.	بیان انتخاب
She lost her husband, so she felt lonely.	بیان نتیجه‌گیری

Test Yourself on Grammar

پرسش‌های چهارگزینه‌ای گرامر

پرسش‌های تالیفی آموزشی

⚠️ دوستان عزیز، مبحث معلوم و مجهول از پرسوال‌ترین بخش‌های گرامر کنکوره. در شروع کار توصیه می‌کنیم مروری بر درسنامه‌ها و تست‌های زمان‌ها از بخش «گرامر پایه» همین کتاب داشته باشید چرا که سوالات این بخش نیازمند دانش عمیق بخش زمان‌ها هم هست.

1. English ..... in many countries.
1) speaks   2) is speaking   3) is spoken   4) has spoken
2. The man said, "Many cars ..... in this place."
1) buy   2) are buying   3) will buy   4) are bought
3. "They take Mary to school every day." Mary ..... to school every day.
1) takes   2) are taken   3) take   4) is taken
4. "The students cleaned the blackboard."
The blackboard ..... by the students.
1) did clean   2) cleaned   3) was cleaned   4) were cleaned
5. "Betty has washed her hands."
Betty's hands .....
1) have washed   2) have been washed   3) has washed   4) has been washed
6. The tiger ..... in the forest last year.
1) sees   2) is seen   3) saw   4) was seen
7. A lot of homework ..... since 8 o'clock.
1) has done   2) has been doing   3) has been done   4) is being done
8. Some kinds of interesting monkeys ..... in this shop.
1) show often   2) often show   3) are often shown   4) are shown often
9. This product ..... at a low price for many years.
1) is sold   2) have been sold   3) are sold   4) has been sold
10. It's interesting to know that the bridge ..... just two years ago.
1) was built   2) built   3) has built   4) has been built
11. This engine ..... a lot of electricity every day.
1) is used   2) uses   3) has used   4) will be used
12. The teacher said, "This lesson ..... before. We just want to review it today."
1) teaches   2) is taught   3) has been taught   4) has taught
13. The teacher has given us our papers. In other words, our papers ..... to us.
1) has been given   2) have been given   3) has given   4) have given
14. When .....?
1) was the bridge built   2) the bridge was built
3) the bridge built   4) did the bridge build
15. "Where .....?" "In Los Angeles."
1) were you born   2) are you born   3) have you been born   4) did you born
16. Something funny ..... in class today, and all the students laughed.
1) is happened   2) happened   3) happens   4) was happened
17. We ..... that you had borrowed the book from the library.
1) told   2) have told   3) were told   4) will be told